

quis per semihoram provenire sineret, nulli dubium, quin maxima (ipsius sanguinis) parte exhausta, lypothymia & syncope aduentarent, & non solum arteria, sed & venæ magnæ pene inanitæ forent. Transire ergo rationabile est, semihoræ illo spatio tantundem è vena magna per cor in aortam. Vtiterius si quot viciæ per vnum brachium perfluant: vel quot in 20. vel 30. pulsationibus intra mediocrem ligaturam truantur sanguinis, supputares; daret profecto existimandi copiam, quantum per aliud brachium interea per vtrumque erus, per collum vtrinque, & per alias omnes arterias, & venas corporis interim pertranseat; quibus omnibus fluxus per pulmones, & cordis ventriculos, novum continuo sanguinem suggerere debet, idque è venis necessarium est, circuitum fieri; cum nec suppeditari ab assumptis possit, & longe plus est, quam partium nutritioni congruens erat.

Amplius observandum, quod in administranda phlebotomia, quâdoque contingit hanc veritatem confirmasse. Nam recte brachiū quam ligaveris, & scalpello debito modo dissecueris, aptari orificiis, & omnibus rite administratis, tamen si timor, aut ex quavis alia causa, aut animi pathemate, lipopsychia adueniat, & cor languidius pulsât, nullo modo sanguis exibat, nisi guttatim: præsertim si ligatura strictior paulo facta sit, ratio est, quia compressam arteriam languidior pulsus & impellens vis infirmior recludere, & sanguinem intra ligaturam trudere non valet; imo per pulmones deducere, aut è venis in arterias copiose transferre, eneruat, & languidum cor non potest. Sic eodem modo, & eisdem de causis contingit, & mulierum menstrua, & omnem hæmorrhagiam sedari. Ex contrariis etiam hoc patet; quoniam redintegrato animo, amoto metu, cum ad se redeunt, iam adaucto robore pulsificante; arterias statim vehementius pulsare etiam in parte ligata, in carpo moveri, & sanguinem per orificium longius proflire, continuo ductu videbis.

CAPUT XIII.

Tertium suppositum confirmatur, & esse sanguinis circuitum ex tertio supposito.

HActenus de copia pertranseuntis sanguinis per cor, & pulmones, in centro corporis, & similiter ab arteriis in venas in habitu corporis. Restat, ut, quomodo per venas ab extremitatibus, ad cor, retro sanguis

quis permeat, & quomodo venæ sint vasa deferentia solum sanguinæ, ab extremitatibus ad centrum, explicemus: quo facto, tria illa propostita fundamenta, pro circuitu sanguinis fore aperta, vera, stabilia, ad fidem sufficienter faciendam existimamus.

Hoc autem ex valvulis, quæ in ipsis venarum cavitatibus reperiuntur, & ex illarum usu, & ocularibus experimentis, satis erit apertum.

Clavissimus Hieronym. Fabr. ab Aq. pendet: peritissimus Anatomicus & venerabilis senex, vel ut voluit Doctiss. Riolanus Lic. Silvius, primus in venis membranas valvulas delineavit figura sigmoideæ, vel semilunares portuunculas tunicæ interioris venarum eminentes tenuissimas. Siæ sunt distantibus in locis vario modo in variis hominibus ad venæ latera connatæ, sursum, versus venarum radices spectantes, & in mediam capacitatem venæ, ambæ (ut plurimum enim duæ sunt) inuicem respicientes, atque se inuicem contingentes, & in extremitatibus ita coherere, copulari aptæ: ut si quid è radice venarum in ramos vel è maioribus in minores permearet, omnino impediunt, & ita sitæ: ut sequentium cornua præcedentium conuexæ medium (& sic alternatis vicibus) respiciant.

Harum valvularum usum rectum inuentor non est assecutus, nec alii addiderunt: non est enim ne pondere deorsum sanguis in inferiora totus ruat: Sunt namque in iugularibus deorsum spectantes, & sanguinem sursum prohibentes fieri, & non ubique sursum spectantes, sed semper versus radices venarum & ubique versus cordis locum: Ego, ut alii etiam, aliquando in emulgentibus reperi, & in Ramis missentibus versus venam cavam & portam spectantes: adde in super, quod in arteriis nullæ sunt, & notare licet, quod canes, & boues omnes habent valvulas in diuisione cruralium venarum, ad principium ossis sacri, vel in ramis illis prope coxendicem, in quibus nil tale timendum propter erectam staturam.

Nec ob metum Apoplexiæ (ut alii dicunt) sunt in iugularibus valvulæ, quia materia in somno potius per arterias soporales influere in caput apta esset.

Nec ut sanguis in diuicationibus subsistat, in ramos exiles, & non totus in magis apertos, & capaces irrueret: positæ enim sunt ubi nullæ diuicationes, licet frequentiores conspici fateor, ubi diuicationes sunt.

Nec ut motus sanguinis à centro corporis retardetur solum (tarde

en m